

Styrmodell för Timrå kommun

Bakgrund

Kommunstyrelsen har uppdragit till kommunledningskontoret att påbörja arbetet med en översyn av kommunens styrmodell och inkomma med beslutsförslag till kommunfullmäktige senast i juni 2019 (KS § 219 2018-08-21). Uppdraget formulerades dels för att ny politik tillträder och dels för att hantera brister som har noterats i befintligt system för ledning och styrning.

I Budget och verksamhetsplan 2019-2021 uppdrog kommunfullmäktige till kommunstyrelsen att se över tidsplaneringen för budgetprocessen, samt tydliggöra arbetssättet så att nämnderna tidigare är en del i utformningen av verksamhetsplanen och budget och att tydliga analyser och uppföljning ligger som grund för de avvägningar som behöver göras. Förslaget redovisas till kommunstyrelsen senast i mars 2019 och ligger som grund för kommande budgetanvisningar, KF 2018-11-26 § 183.

Kommunledningskontoret bedömer att det finns ett behov av att samlat se över styrmodellen för kommunen. Översynen bör syfta till att:

- Förtydliga den demokratiska styrningen av kommunens verksamhet utifrån kommunens vision och övergripande mål
- Minska antalet övergripande mål och förenkla uppföljningen av dessa
- Förenkla den ekonomiska budgeteringen, redovisningen och uppföljningen
- Tidigarelägga kommunfullmäktiges budgetarbete under verksamhetsåret. Det ska börja parallellt med årsredovisningen och ny verksamhetsplan och budget ska antas i juni.
- Nämnderna ska kvittera fullmäktiges plan under hösten med beslut om egen budget och verksamhetsplan där nämndens bidrag till vision och övergripande mål anges.
- Möjliggöra för ett fortsatt gemensamt arbete med löpande systematiskt kvalitetsarbete och kvalitetsledning
- Främja en hög grad av tillit mellan politik och förvaltning samt mellan ledning och medarbetare. Systemet för ledning och styrning ska främja ett brett deltagande i arbetet med vision, mål och genomförande för respektive nämnd och förvaltning.

En given utgångspunkt i arbetet är Tillitsdelegationens publikationer. Utifrån tillitsbaserad styrning bör en väl avvägd styrmodell tas fram i dialog mellan politik och förvaltning. Modellen ska vara enkel och främja en politisk styrning och en träffsäker uppföljning för att se till att kommunen styr verksamheten mot visionen

och ett fåtal prioriterade inriktningar/mål som avser effekt för de som kommunen är till för.

Tidsplan

Arbetet bör ske i steg:

1. Under våren 2019 påbörja en analys, politisk inriktning och ta fram upplägg för en reviderad styrmodell
2. Senast i december 2019 lägga fram förslag till kommunfullmäktige till *ett styrdokument* som beskriver kommunens ledningsfilosofi och styrmodell.
3. Till fullmäktige i juni 2020 ta fram en budget och verksamhetsplan baserad på ny styrmodell.
4. Under sommaren/hösten kvitterar nämnderna budget och verksamhetsplan baserad på kommunfullmäktiges plan.

Det här dokumentet svarar mot punkt 1 i tidsplanen och uppdraget från kommunstyrelsen.

Inriktning och uppdrag

En styrmodell för kommunen ska vara enkel. Den ska beskriva vad det övergripande syftet med verksamheten är och ange målgrupp och fokus som fungerar för breda delar av den kommunala verksamheten.

En verksamhetsidé ska formuleras utifrån denna inriktning (exempelvis livskvalitet för Timråborna). Den ska svara på vad kommunens samlade verksamhet syftar till. Utifrån den ska en värdegrund formuleras som anger vilka värden som ska genomsyra verksamheten för att främja en effekt och det resultat som visionen föreskriver.

I dagsläget saknas en tydlig koppling mellan vision, mål och andra styrande dokument.

Det finns inte heller någon direkt koppling mellan vision och övergripande mål och hållbarhetsbegreppets tre dimensioner: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. En sådan utgångspunkt kan med fördel hämtas från Agenda 2030 för hållbar utveckling. Inriktningen i det fortsatta arbetet är att integrera/ta hänsyn till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling så som de har definierats där.

I dagsläget styr fullmäktige på två övergripande saker: vision 2025 och därefter på 17 mål utifrån god ekonomisk hushållning med ett stort antal styrtalet. Det finns därtill ett dokument för styr- och kvalitetssystemledning från 2009 och dessutom

styrningsregler för Timrå kommun från 2016. För att förenkla och förbättra en tillräcklig styrning föreslås följande upplägg:

- Utgå från vision 2025 – styr på den, följ upp den i kommunfullmäktige genom att precisera ett fåtal mål/inriktningar som anger den effekt som verksamheten vill uppnå
- Precisera en verksamhetsidé och en värdegrund utifrån vision och inriktningsmål
- Avveckla samtliga mål för god ekonomisk hushållning på fullmäktigenivå
- Integrera/ta hänsyn till de globala målen i Agenda 2030
- Uppdra till nämnderna att precisera hur verksamheten enligt nämndens reglemente (inbegriper nationella regelverk och målsättningar) och preciserade uppdrag ska bidra till visionens fem områden och till för verksamheten relevanta mål
- Kommunfullmäktige tilldelar budgetram utifrån tillgängliga resurser, nämndernas uppdrag är att bedriva verksamheten inom dessa ramar och efter bästa förmåga, såsom nämnden definierar det, bidra till visionen och målen
- För att möjliggöra detta ska kommunfullmäktige ange ramar och inriktning i verksamhetsplan och budget i god tid innan nämnderna fattar beslut om egen verksamhetsplan och budget, förslagsvis i juni varje år
- Långtgående decentralisering ska fortsätta vara en viktig utgångspunkt i verksamheten, nämnderna visar i sin verksamhetsplan hur de kan bidra till vision och effekt beskriven i inriktningsmål genom att anta egen verksamhetsplan och budget inom angivna ramar.

På det är sättet rensar kommunen upp i den snåriga målstyrningen och lägger det huvudsakliga ansvaret på nämnderna och förvaltningarna att definiera hur de på bästa sätt bidrar till vision och prioriterade inriktningar samt övergripande mål. Det skapar bättre förutsättning för en bred delaktighet i att definiera inriktning och aktiviteter på nämnds- och förvaltningsnivå och möjliggör för en tydlig politisk styrning av verksamheten. Istället för två övergripande styrdokument ska detta beskrivas i ett dokument *Styrmodell för Timrå kommun*.

Aktivitetsplan

Ledningsgrupp Timrå har påbörjat ett arbete med att se över kommunens ledningsprocesser. Det är naturligt att integrera arbetet med ledningsfilosofi och styrmodell i det arbetet. För 2019 blir detta ett prioriterat tema för ledningsgruppens verksamhetsår. För att klara av tidsplanen bör följande upplägg genomföras:

- De nyvalda politikerna använder den 7 februari på politikerutbildningen till att gå igenom befintlig styrmodell och diskutera utgångspunkterna för översynen, med förslag till inriktning
- Formerna och inriktningen för arbetet med styrmodell (detta dokument) behandlas i kommunstyrelsen i februari, andra sammanträdet för den nya styrelsen 2019
- Ledningsgrupp och centrala samverkansgruppen, med de lokalt organiserade fackförbunden, engageras direkt från start i arbetet med ny ledningsfilosofi och styrmodell.
- Planeringsförutsättningar för budget och verksamhetsplan 2020 upprättas som tidigare i februari, men då som förenklade ekonomiska förutsättningar utifrån det befintliga sättet att planera verksamheten
- Ledningsgruppen har sammantaget fyra dagar avsatta i februari för verksamhetsutveckling, 1-2 dagar avsätts för arbetet med att definiera verksamhetsidé och styrmodell
- Budgetuppstart för 2020 sker utifrån nuvarande styrmodell och sätt att planera verksamheten, med motsvarande tidsplan som tidigare år med start i maj
- Senast i december behandlas styrdokumentet i kommunfullmäktige med styrmodell och tidsplan för budgetarbetet 2021
- I nämndernas arbete med budget och verksamhetsplan ska medarbetare och samverkande fack engageras i arbetet.

I arbetet med verksamhetsplan och budget 2021 tillämpas ny styrmodell fullt ut och för de kommande åren under mandatperioden.